

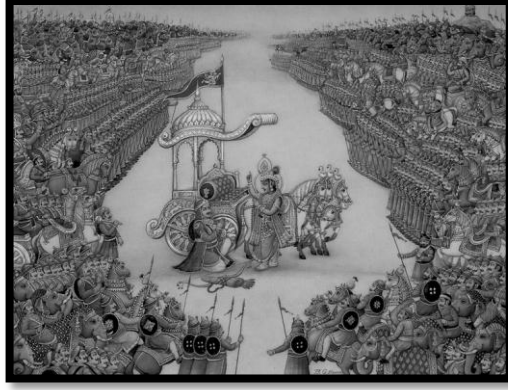
ॐ
संस्कृतभारती (उत्तरतमिळनाडु)
पत्राचारद्वारा संस्कृतम्
परीक्षा – शिक्षा

कालावधि: - होरात्रयम्

अङ्काः – १००

आषाढः प्लवसंवत्सरः ५१२३

आगस्ट- २०२१

॥ धर्मसंस्थापनार्थाय सम्भवामि युगे युगे ॥

नाम / Name in English

(Full name with initials / surname as it should appear in the certificate)

पञ्जीकरण-सङ्ख्या (Regn. No.)

जङ्गमदूरवाणी सं. (Mobile No:)

Email id

वास-सङ्केतः (Res. Address with Pin Code)

Instructions:

1. If you have the facility, take a print out of the question paper and write your answers. Otherwise write the answers on a long size ruled paper.
2. Mention the details given above in the answer sheet before answering the questions. Mention the question number and write the answers only.
3. Fasten your papers neatly with a tag / pin.
4. Write your Name, Reg. no. phone no. and Name of Course on the back of the envelope.
5. Take a photo copy / scanned copy of your answer sheet on your mobile phone for your reference.
6. Hand over personally your Answer sheet to the designated Samskrita Bharati karyakarta. You can also send it by courier, private players like Dunzo or registered post. All answer papers must preferably be sent the same day or the next day before 5 pm (only for genuine cases). All those residing outside Uttara Tamilnadu should follow instructions given by your exam coordinator.

प्रथमो भागः

1) (अ) अधः दत्तानां कृदन्तानाम् इतरे वचनरूपे लिखत ।

(6)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
१)	खादन्	खादन्तौ	खादन्तः
२)	लिखन्ती	लिखन्त्यौ	लिखन्त्यः
३)	कुर्वता	कुर्वद्भ्याम्	कुर्वद्भिः
४)	क्रीडता	क्रीडद्भ्याम्	क्रीडद्भिः
५)	पश्यन्ती	पश्यन्त्यौ	पश्यन्त्यः
६)	पठन्तम्	पठन्तौ	पठतः

(आ) आवरणे दत्तस्य क्रियापदस्य उचितं शतृ-प्रत्ययान्तं रूपं रिक्तस्थाने लिखत । (6)

- १) बालकः गृहे एव तिष्ठन् पाठं पठति । (तिष्ठति)
- २) चलतः यानात् यात्रिकः न अवतरेत् । (चलति)
- ३) कृष्णं स्मरन्त्यः गोपिकाः रुदितवत्यः । (स्मरति)
- ४) विकसतः पुष्पस्य सौन्दर्यं पश्य । (विकसति)
- ५) एतत् आगच्छन्त्याः बालिकायाः पुस्तकम् अस्ति । (आगच्छति)
- ६) गीतं शृण्वता तेन समयः न स्मृतः । (शृणोति)

(इ) क्रियापदस्य उचितं शानच्-प्रत्ययान्तं रूपं रिक्तस्थाने लिखत ।

(6)

- १) पुत्र्याः विवाहं कामयमानेन जनकमहाराजेन स्वयंवरः आयोजितः । (कामयते)
- २) कम्पमानात् वृक्षात् शाखा पतिता । (कम्पते)
- ३) याचमाना भिक्षुकी दैन्यं प्रदर्शयति । (याचते)
- ४) दशरथः वन्दमानान् पुत्रान् दृष्ट्वा हृष्टवान् । (वन्दते)
- ५) वनेषु वर्तमानेभ्यः व्याघ्रेभ्यः मृगाः भीताः । (वर्तते)
- ६) स्पर्धमानाभ्यः बालिकाभ्यः पारितोषिकं दीयताम् । (स्पर्धते)

(ई) सति-सप्तमी-प्रयोगं कृत्वा वाक्यानि लिखत ।

(3)

१) आञ्जनेयः आगतः । सीता सन्तोषम् अन्वभवत् ।

आञ्जनेये आगते सति।

२) यदा देशः सुभिक्षः जातः तदा जनाः सन्तुष्टाः ।

देशे सुभिक्षे जाते सति।

३) शिक्षिका पाठितवती । छात्राः विषयान् अवगतवन्तः

शिक्षिकायां पाठितवत्यां सत्याम्।

(II) (अ) सन्धिं कुरुत । सन्धिनाम च लिखत । (पञ्चानाम्)

(5)

(१) धेनुः + अपि (२) कः + वदति (३) बृहत् + छत्रम् (४) वाक् + मयम्

6)

वाक्छरः छत्वम्

7)

परिषत्कार्यम् चत्वम्

8)

चिद्वपम् जश्त्वम्

(५) रुदन् + आगतः (६) वाक् + शरः (७) परिषद् + कार्यम् (८) चित् + रूपम्

पदम्	सन्धिनाम
१) धेनुरपि	विसर्ग-रेफः
२) को वदति	विसर्ग-उत्त्वम्
३) बृहच्छत्रम्	श्चुत्वम्
४) वाङ्मयम्	अनुनासिका
५) रुदन्नागतः	ङमुडागमः

(आ) सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । (पञ्चानाम्)

(5)

(१) धनुरुद्यम्य (२) पापं कर्तुम् (३) धृतराष्ट्र उवाच (४) एतन्मुरारिः

(५) धृष्टकेतुश्चेकितानः (६) पश्यन्नस्मि (७) अहङ्कारः (८) विभुत्वञ्च

सन्धि-विभागः	सन्धिनाम
१) धनुः + उद्यम्य	विसर्ग-रेफः
२) पापम् + कर्तुम्	अनुस्वारः
३) धृतराष्ट्र + उवाच	विसर्ग-लोपः

6)	पश्यन्	+	अस्मि
7)	अहं	+	कारः
8)	विभुत्वं	+	च

इमुडागमः
परसवर्णः
परसवर्णः

४)	एतत्	+	मुरारिः	अनुनासिका
५)	धृष्टकेतुः	+	चेकितानः	विसर्ग- सकारः

(III) (अ) एतानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत । (पञ्चानाम्) (5)

(१) आरभ्य (२) उक्त्वा (३) चिन्तयन्तीम् (४) वन्दमानात् (५) शक्यते (६) कुर्युः
अद्य आरभ्य मम गृहे पञ्च-दिनानि उत्सवाः सन्ति।

श्लोकम् उक्त्वा मम पुत्रः विद्यालयं गतवान्।

अध्यापकः चिन्तयन्तीं बालिकाम् आहूतवान्।

वन्दमानात् भक्तात् अर्चकः पुष्पाणि स्वीकृतवान्।

अद्य मया मन्दिरं गन्तुं न शक्यते।

सर्वे प्रतिदिनं अभ्यासं कुर्युः इति गुरुः उक्तवान्।

(आ) उचितं कृदन्तरूपं / लकाररूपं लिखत । (दशानाम्) (5)

१) इष् (कर्तरि लट्) -----	इच्छति	२) कृ (तुमुन्) -----	कर्तुम्
३) सेव् (शानच्- स्त्री.) -----	सेवमाना	४) धृ (क्तवतु- पु.) -----	धृतवान्
५) स्मृ (अनीयर्) -----	स्मरणीयम्	६) सह् (कर्मणि लट्) -----	सह्यते
७) पा (पिब्) (शतृ- स्त्री.) -----	पिबन्ती	८) गम् (विधिलिङ्) -----	गच्छेत्
९) वद् (तव्यत्) -----	वदितव्यम्	१०) आ+गम् (क्त - पुं) -----	आगतः
११) नी (ल्यप्) -----	आनीय	१२) दा (कर्तरि लृट् लकारः) -----	दास्यति

(इ) उचित-पदं “ ✓ ” इति चिह्नेन अङ्कयत । (5)

१) " ददत् " – अस्य पुंलिङ्गे प्रथमा-विभक्तिरूपम् (ददन् / ददती / ददत्) । ✓

२) " मनश्चञ्चलम् " अत्र सन्धिः - (श्रुत्वसन्धिः / विसर्ग-लोपः / विसर्ग-रेफः) । ✓

३) " शेते " - अस्य शानच्- स्त्रीलिङ्ग-रूपम् (शयमाना / शेयमाना / शयाना) । ✓

४) "पिबति" – अस्य कर्मणि रूपम् (पिब्यति / पीयते / पास्यति) ।

५) "स तया"- सन्धिः कः ? (विसर्ग-लोप-सन्धिः / श्रुत्वसन्धिः / सन्धिः नास्ति)

(ई) गणे अनर्ह पदं पृथक्-कुरुत ।

(4)

उदा.	मत्स्यः	कूर्मः	वराहः	गरुडः
१) पादः		केशः	शिरः	हस्तः
२) पठन्		लिखन्	वदन्	नामन्
३) अणिमा		महिमा	सुषमा	लघिमा
४) प्रागेव		तदेव	बालेव	कुर्यादेव

(IV) (अ) मेलयत ।

(5)

१) सरस्वती	स्वरः	(3)
२) ब्राह्मी	कालिदासः	(5)
३) निषाध	करमध्ये	(1)
४) शृङ्गारः	मातृदेवता	(2)
५) उपमा	रसः	(4)

(आ) साधु ✓ / असाधु X इति लिखत ।

(5)

- १) व्याधिः, वर्धमानः शत्रुः च उपेक्षणीयौ । ----- X
- २) श्रीकृष्णः पौण्ड्रं शङ्खं दध्मौ । ----- X
- ३) सतां सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणम् अन्यजनपरामर्शः । ----- X
- ४) इन्द्रियाणां प्रवर्तनस्य कारणं शरीरम् एव । ----- X
- ५) श्रीकृष्णः एव सर्वोत्तमः पूजार्हः इति भीमः अकथयत् । ----- X

द्वितीयः भागः - संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

(V) एकवाक्येन उत्तरं लिखत । (पञ्चानाम्)

(5)

१) नारदः कस्य सन्देशं गृहीत्वा द्वारकाम् आगतवान् ? देवेन्द्रस्य

- २) धर्मराजस्य भीतिः का ? यागस्यमध्य मध्य विधाः भवान्त
 ३) इन्द्रकीलपर्वतः किमर्थं पवित्रः ? गङ्गातीरे
 ४) कृष्णेन सह के प्रस्थिताः ? सर्वे यादवाः परिजनाः अन्तःपुरस्त्रियः
 ५) शान्तिः केषां स्वभावः ? केषां स्वभावः न ? मुनीनाम् /नृपाणाम्
 ६) इन्द्रः केन आराधनीयः ? ततः किं भवति? अर्जुनेन /पराक्रमः
 ७) वनचराणां कष्टं किमर्थं जातम् ? अर्जुनस्य तपोवैभवेन

(VI) (अ) तमिल्-भाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत । (द्वयोः)

(6)

१. करचरणकृतं वाक्कायजं कर्मजं वा
 श्रवणनयनजं वा मानसं वापराधम् ।
 विदितमविदितं वा सर्वमेतत् क्षमस्व
 जय जय करुणाब्धे श्रीमहादेव शम्भो ॥
२. ध्येयः सदा सवितृमण्डलमध्यवर्ती
 नारायणः सरसिजासनसन्निविष्टः ।
 केयूरवान् मकरकुण्डलवान् किरीटी
 हारी हिरण्मयवपुर्धृतशङ्खचक्रः ॥
३. शास्त्राण्यधीत्यापि भवन्ति मूर्खाः
 यस्तु क्रियावान् पुरुषः स विद्वान् ।
 सुचिन्तितं चौषधमातुराणां
 न नाममात्रेण करोत्यरोगम् ॥

(आ) एकं विषयमधिकृत्य 6-8 वाक्यैः संस्कृतेन प्रबन्धं लिखत ।

(5)

- (१) कोरोनाविषाणुविषमकाले अस्माकं कर्तव्यानि । (अथवा)
- (२) भगवद्गीतापारायणविषये मम अभिप्रायः ।

तृतीयः भागः (संस्कृत / तमिल् / आङ्ग्ल / मातृभाषया वा लिखत)

(VII) (अ) पदविभागम्, अन्वयं, तात्पर्यं च लिखत । (एकस्य श्लोकस्य)

(6)

- १) पश्यैतां पाण्डुपुत्राणाम् आचार्य महतीं चमूम् ।
 व्यूढां द्रुपदपुत्रेण तव शिष्येण धीमता ॥

(अथवा)

- २) स घोषो धार्तराष्ट्राणां हृदयानि व्यदारयत् ।
 नभश्च पृथिवीं चैव तुमुलो व्यनुनादयन् ॥

(आ) ससन्दर्भं विवृणुत । (द्वे एव)

(6)

१) "एकत्र देवकार्यम्, अन्यत्र बन्धुकार्यम् ।"

२) "केवलम् उत्साहो न कार्यसाधकः। क्षमा अत्यन्तम् आवश्यकी ।"

३) "त्वं तं शरणं गच्छ ।"

४) "त्वयोक्तं युक्तमेव । किन्त्वहं न मोक्षमिच्छामि ।"

(VIIII) (अ) सन्धिच्छेदं प्रदर्श्य प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत । (एकस्य सुभाषितस्य) (5)

(१) आयत्यां गुणदोषज्ञः तदात्वे क्षिप्रनिश्चयः ।

अतीते कार्यशेषज्ञो विपदा नाभिभूयते ॥

अथवा

(२) यः प्रीणयेत्सुचरितैः पितरं स पुत्रो

यद्धर्तुरिव हितमिच्छति तत्कलत्रम् ।

तन्मित्रमापदि सुखे च समक्रियं यत्

एतत्त्रयं जगति पुण्यकृतो लभन्ते ॥

(आ) एकं न्यायं विवृणुत ।

(2)

अन्धगजन्यायः / वृद्धकुमारीवाक्यन्यायः / अशोकवनिकान्यायः

(इ) एकस्याः प्रहेलिकायाः उत्तरम् अर्थं च लिखत ।

(3)

१) अपूर्वोऽयं मया दृष्टः कान्तः कमललोचने ।

शोऽन्तरं यः विजानाति सः विद्वान्नात्र संशयः ॥

(अथवा)

२) विराजराजपुत्रारेः यन्नाम चतुरक्षरम् ।

पूर्वार्धं तव वैरिणां परार्धं तव सङ्गरे ॥

(ई) एकस्याः सूक्तेः अर्थं लिखत ।

(2)

१) भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र ।

२) वृत्तेन हि भवत्यार्यो न धनेन न विद्यया ।

वदतु संस्कृतम्

॥ शुभम् ॥

जयतु भारतम्